

KAJAANIN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖNSUOJELUVIRANOMAI- SEN VALVONTAOHJELMA VUODELLE 2019

Ympäristötekni­sen lautakunnan lupajaosto 13.2.2019 § 3

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo.....	2
1 Johdanto.....	3
2 Ympäristölupalaitosten valvonta.....	3
3 Maa-ainekslain mukainen säännöllinen valvonta.....	5
4 Yhteislupien säännöllinen valvonta.....	5
5 Jätelain säännöllinen valvonta.....	5
5.1 Jätteen ammattimainen keräystoiminta.....	5
5.2 Laitokset ja toiminnot, joissa syntyy vaarallista jätettä.....	6
5.3 Muu jätelain mukainen valvonta.....	6
6 Merenkulun ympäristönsuojelun säännöllinen valvonta.....	6
7 Muu valvonta.....	6
8 Valvontaohjelman toteutuminen vuonna 2018.....	6

1 Johdanto

Ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) 168 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava ohjelma luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista ja niiden muusta säännöllisestä valvonnasta. Valvontaohjelman laatimismenettely on kuvattu YSL 168 §:n mukaisessa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen valvontasuunnitelmassa vuosille 2016-2020. Suunnitelma on käsitelty ympäristötekniikan lautakunnan lupajaostossa 18.11.2015.

Valvontaohjelmassa on oltava tiedot valvottavista kohteista ja niihin kohdistettavista säännöllisistä valvontatoimista. Valvontaohjelma on pidettävä ajan tasalla. Kajaanissa vuosittainen valvontaohjelma on käsitelty lupajaostossa.

Ympäristönsuojeluasetuksen (YSA 713/2014) 30 §:n mukaan valvontaohjelmassa on oltava

- 1) suunnitelma ohjelmakaudella toteutettavista erityyppisten luvanvaraisten ja rekisteröitävien kohteiden määräaikaistarkastuksista
- 2) tiedot muista kuin 1 kohdassa tarkoitetuista säännöllisen valvonnan toimenpiteistä
- 3) kuvaus edellisen kauden valvontaohjelman toteutumisesta

Valvontaohjelmaan perustuvista luvanvaraisten ja rekisteröityjen toimintojen määräaikaistarkastuksista peritään maksu kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisesti (YSL 205 §).

Jätelain (JL 646/2011) 124 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava suunnitelma jätteen ammattimaisten kerääjien sekä sellaisten toimintojen, joihin liittyy kansainvälisiä siirtoja, valvomiseksi. Suunnitelmiin perustuvista määräaikaistarkastuksista ja muista säännöllisistä valvontatoimista voidaan periä maksu (JL 144 §).

2 Ympäristölupalaitosten valvonta

Vuonna 2018 ympäristölupavaroja oli Kajaanissa 59 kappaletta. Laitosten määräaikaistarkastusvalvonta perustuu valvontasuunnitelmassa esitettyihin periaatteisiin. Lopullinen laitoksen valvontatiheys voi poiketa toimialakohtaisesta valvontatiheydestä, koska riskialtteinneille kohteille tehdään valvontakäyntejä tiheämmin kuin muille. Valvontatiheyteen vaikuttaa myös toiminnassa aiemmin ilmenneet häiriö- ja poikkeustilanteet.

Ympäristönsuojelulain muutoksen seurauksena vuonna 2010 suurin osa ympäristölupavelvollisista jakelu- ja asfalttiasemista ja energialaitoksista siirtyi rekisteröintimenettelyyn. Toimintojen nimivaatimukset on annettu toimialakohtaisilla valtioneuvoston asetuksilla, ja niiden noudattamista valvotaan jälkivalvontana. Rekisteröityjä kohteita Kajaanissa on 28 kappaletta.

Taulukossa 1 on esitetty ympäristölupalaitokset sekä ympäristönsuojelulain ja jätelain 100 §:n mukaisesti rekisteröidyt kohteet ja niiden lukumäärä toimialoittain, valvontaluokkien vaihteluvälit

sekä laitoksiin suunniteltujen määräaikaistarkastusten määrä. Vuoden 2019 aikana tehdään 24 valvontaohjelman mukaista tarkastuskäyntiä.

Toiminta	Kohteiden lkm	Valvontaluokka	Tarkastukset 2019
Jakeluasemat	21	III	1
Eläinsuojat	8	III	
Jätteenkäsittely	5	II-III	3
Louhinta tai murskaus	7	I-II	5
Energiantuotanto	6	III	
Pesulat	2	III	
Asfalttiasemat	6	III	1
Betoniasemat	1	III	1
Moottoriradat	3	III	1
Pieneläinten polttolaitokset	1	II-III	
Krematoriot	1	II-III	
Ylijäämämaan hyödyntäminen	10	I-II	6
Autopurkamot	2	I-II	2
Ampumaradat	7	III	2
Polttoaineiden varastointi	1	III	
Hiekkapuhallus	1	III	
NaapL:n mukainen laitos	1	III	
Org.liuottimia käyttävä laitos	1	II	
Jätelain 100 §:n muk. rekisteröidyt toiminnot	3	III	2
Yhteensä	87		24

Taulukko 1. Valvontakohteet, -luokka ja suunnitellut tarkastukset vuonna 2019

Valvontaluokkaan I kuuluvat kohteet tarkastetaan joka vuosi, luokkaan II kuuluvien kohteiden tarkastusväli on 2-3 vuotta ja luokkaan III kuuluvien kohteiden 4-5 vuotta.

3 Maa-aineslain mukainen säännöllinen valvonta

Kajaanin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen toimii maa-aineslain mukaisena lupa- ja valvontaviranomaisena. Maa-ainesasetuksen 7 §:n mukaan maa-ainesten ottoaikkojen tarkastus on suoritettava riittävän usein toiminnan seuraamiseksi ottaen huomioon luvan haltijan omavalvonta ja asiantuntemus sekä ottamistoiminnan laatu ja laajuus. Luvanvaraiset maa-ainesten ottoalueet tarkastetaan pääsääntöisesti kerran vuodessa sekä aina ennen toiminnan aloittamista ja toiminnan päättyessä. Maa-aineslupien valvontamaksun määräämisen perustana on otettavan maa-aineksen kokonaismäärä jaettuna luvan voimassaolovuosilla.

Kajaanin kaupungin alueella on voimassa 20 maa-ainesten ottolupaa. Vuoden 2019 aikana tarkastetaan kaikki pohjavesialueella, asutuksen läheisyydessä olevat ja ottomääriltään isot maa-ainesten ottoalueet, yhteensä 18 aluetta.

Maa-ainesten ottoluvat lkm	Tarkastukset 2019
20	18

Taulukko 2. Voimassa olevat maa-ainesten ottoluvat ja määräaikaistarkastukset vuonna 2019

4 Yhteislupien säännöllinen valvonta

Ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain mukaiset samaa hanketta koskevat lupahakemukset on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä vuoden 2015 lakimuutosten mukaisesti. Kajaanissa on voimassa olevia yhteislupia kolme kappaletta. Yhteislupien maa-aineslupan ja ympäristölupien tarkastukset tehdään molemmat omien tarkastusohjelmien mukaisesti.

5 Jätelain säännöllinen valvonta

Jätelain 124§:n mukainen jätelain valvontasuunnitelma on osana Kajaanin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen valvontasuunnitelmaa vuosille 2016-2020. Jätelain 124 §:n mukaan sellaiset laitokset ja yritykset, jotka harjoittavat jätteen keräystä sekä ne, joissa muodostuu vaarallista jätettä on tarkastettava määräajoin.

5.1 Jätteen ammattimainen keräystoiminta

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava jätelain 100 §:ssä tarkoitetun jätteen ammattimaisen keräyksen valvontaa varten suunnitelma. Suunnitelman tulee perustua arviointiin perustua arviointiin jätteistä ja niiden jätehuollosta aiheutuvista riskeistä ja ympäristövaikutuksista. Suunnitelma voidaan yhdistää ympäristönsuojelun valvontaohjelmaan.

Kajaanissa on kolme jätelain 100 §:n mukaan rekisteröityä jätteen ammattimaista keräystoimintaa harjoittavaa toimijaa. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tekemään valvontaan kuuluu toiminnanharjoittajilta vaadittujen vuosiraporttien tarkistaminen. Lisäksi kohteisiin tehdään vuonna 2019 valvontaohjelman mukaisesti kaksi tarkastuskäyntiä sekä aina jos kohteista tulee valituksia esimerkiksi epäsiisteydestä.

Ammattimaiset kerääjät lkm	Tarkastukset vuonna 2019
3	2

Taulukko 3. Jätteen ammattimaiset kerääjät ja toimintojen tarkastukset 2019

5.2 Laitokset ja toiminnot, joissa syntyy vaarallista jätettä

Vaarallista jätettä tuottavia laitoksia ja yrityksiä kartoitetaan ja kartoituksen edettyä kohteille tehdään myöhemmin arviointi jätteistä ja niiden jätehuollosta aiheutuvista riskeistä ja ympäristövaikutuksista. Kohteille tehdään vuonna 2019 tarkastuksia resurssien mukaan.

5.3 Muu jätelain mukainen valvonta

Jätelain yleistä valvontaa ja roskaantumisen valvontaa tehdään ympäristönsuojeluyksikköön tullessiin ilmoituksiin liittyen. Roskaantumistapaukset kirjataan ympäristönsuojelun valvontaohjelmaan Trimble Locukseen ja niistä tehdään harkinnan mukaan tutkintapyyntö poliisille.

6 Merenkulun ympäristönsuojelun säännöllinen valvonta

Merenkulun ympäristönsuojelulain 9 luvun 3 §:n mukaan sataman pitäjän on tehtävä jätehuolto-suunnitelma aluksista peräisin olevien jätteiden eli alusjätteiden jätehuollon järjestämiseksi. Suunnitelma on päivitettävä, jos jätteiden laatu, määrä tai jätehuolto muuttuu merkittävästi. Satamien jätehuoltosuunnitelmat tarkastetaan kun sille havaitaan tarvetta.

7 Muu valvonta

Kunnan ympäristönsuojeluyksiköstä osallistutaan Kainuun ELY-keskuksen valvomiin laitoksiin tekemiin määräaikaistarkastuksiin vuonna 2019 tarvittaessa.

8 Valvontaohjelman toteutuminen vuonna 2018

Vuonna 2018 ympäristönsuojeluviranomaisen valvottavaksi kuuluvia ympäristöluvanvaraisia ja rekisteröityjä kohteita oli yhteensä 81. Vuoden 2018 valvontaohjelmassa oli esitetty tarkastuskäynti 23 kohteelle. Tarkastuskäynti tehtiin 21 kohteelle. Valvontakäyntien lisäksi tarkastettiin kaikki toiminnanharjoittajien tekemät vuosi-ilmoitukset. Tarkastuksista tehdyt muistiot ja toiminnanharjoittajien tekemät vuosi-ilmoitukset tallennettiin ympäristönsuojelun valvontaohjelmaan Trimble Locukseen.

Toimiala	Suunnitellut tarkastukset	Tehdyt tarkastukset
Jakeluasemat	5	4
Kivenlouhimot ja -murskaamot	3	3
Betoniasemat	1	0
Eläinsuojat	1	1
Jätteenkäsittelytoiminnot	9	9
Autopurkamot	1	1
Asfalttiasemat	2	2
Ampumaradat	1	1

Taulukko 4. Ympäristölupakohteiden ja rekisteröityjen kohteiden tarkastukset toimialoittain vuonna 2018

Maa-aineslain mukaisia valvottavia kohteita vuonna 2018 oli 22 ja tarkastus tehtiin 16 ottopaikalle. Ottamispaiikkojen tarkastuksista ei ollut erillistä suunnitelmaa vuodelle 2018.

Suunnitelmallisten tarkastusten lisäksi vuonna 2018 tehtiin tarkastuksia vireillä oleviin ympäristö- ja maa-aineslupakohteisiin, roskaantumisoloihin liittyviin kohteisiin ja vesihuoltolain mukaisiin liittämismääräysten täyttämistä varten vapautusta hakeviin kohteisiin. Jätelain 124 §:n mukaisia tarkastuksia selkäläisille toiminnolle, joissa syntyy vaarallista jätettä, tehtiin viidessä kohteessa. Lisäksi osallistuttiin yhdeksään Kainuun ELY-keskuksen valvomaan kohteeseen tehtyyn määräaikaistarkastukseen.